

Ennallistamiseen liittyvä t&k lisärahoitus Lukessa

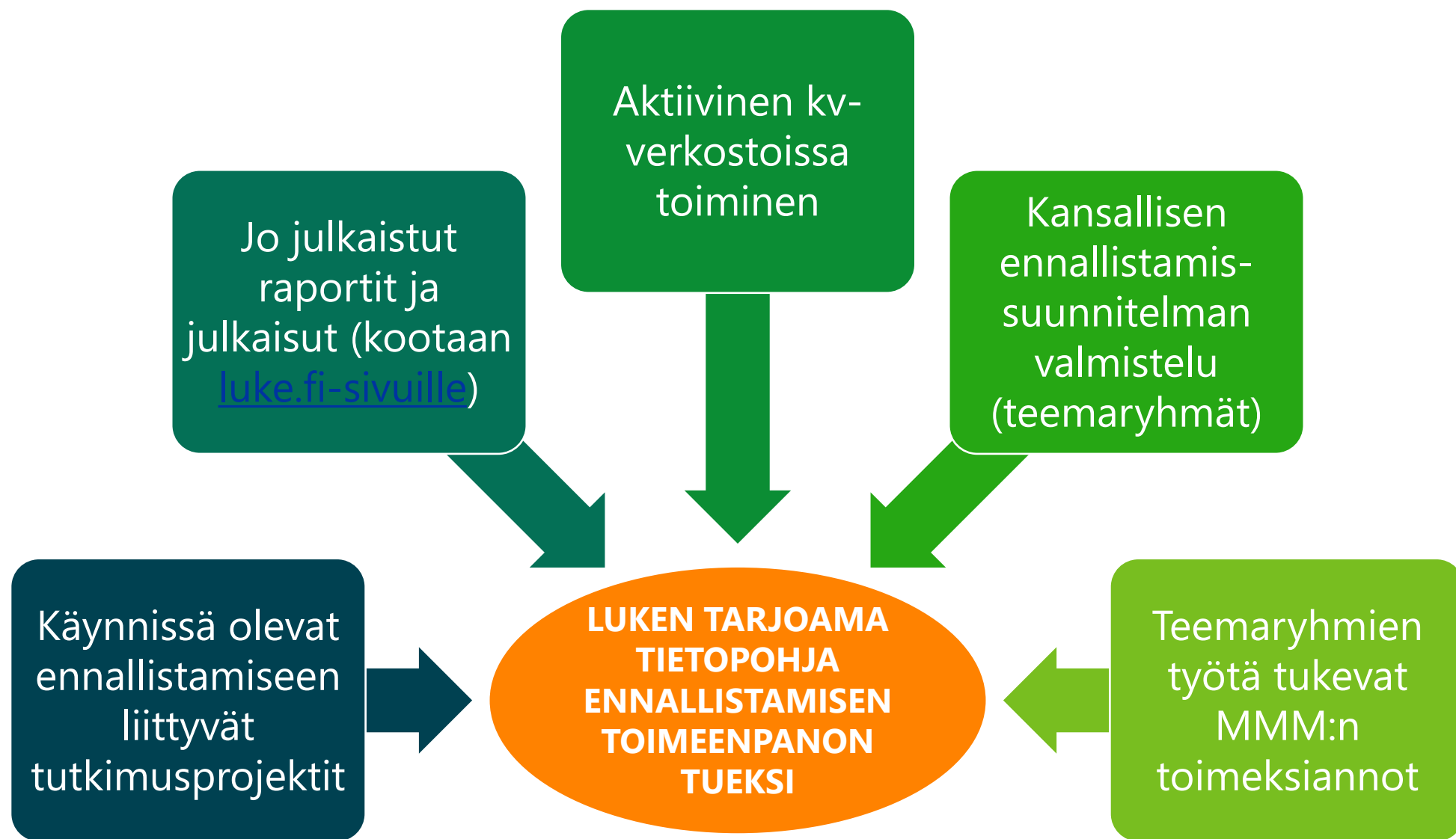
Johanna Buchert

Anne Tolvanen

Meri Kallasvuo

**Työ tähän mennessä:
tietopohjan tuottaminen ja MMM:n
toimeksiannot**

Teemaryhmien työtä tukevien MMM:n toimeksiantojen tilanne

- **Metsäisten luontotyyppien hyvä tila (Luhti)** (Leena Kärkkäinen et al. Luke, Tapio, Syke)
 - [Metsäisten luontotyyppien tunnistaminen ja hyvän tilan määrittäminen -raportti](#) julkaistu.
- **Ennallistamisen talousvaikutukset (TalousEnna)** (Matleena Kniivilä et al./Luke)
 - Turvepeltoihin ja maaseutuvaikutuksiin liittyvät selvitysraportit jo lähetetty MMM:ään, metsäselvitys valmistuu helmikuussa 2026, silloin myös raportin julkaisu.
- **Virtavesien esteiden poisto (Kuohu)** (Pauliina Louhi et al./Luke, Syke)
 - Työn alla mm. vapautuvien joki-km laskenta- ja priorisointityökalu. Valmista vuoden 2026 aikana, raporttimuotoinen julkaisu myös tulossa.
- **Riistalajit** (Elmo Miettinen et. al./Luke)
 - Ei-julkinen selvitysraportti toimitettu MMM:än vuoden 2025 lopulla. Tavoitteena tiedeartikkelien julkaisu 2026 aikana.

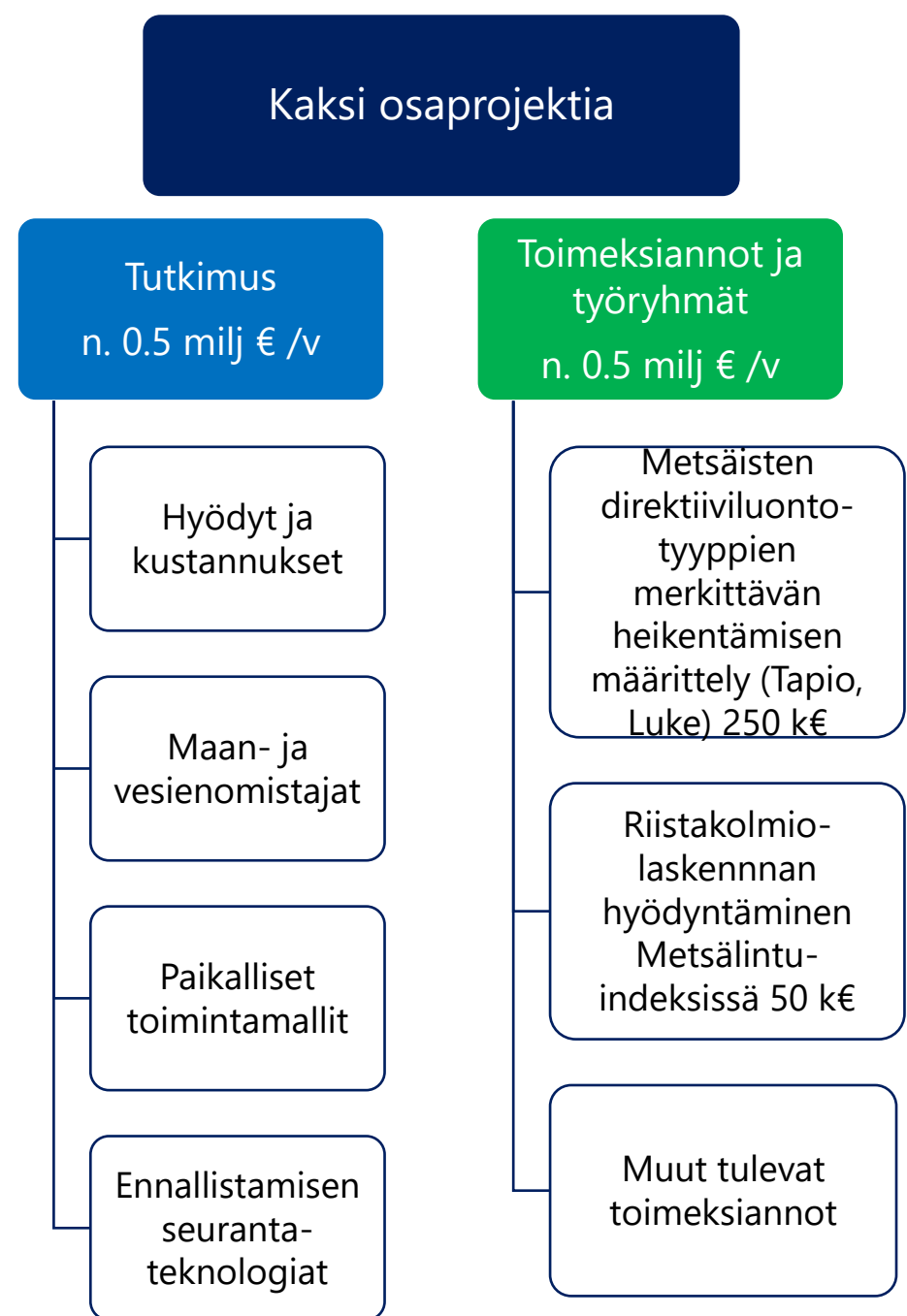
**Suunnitelma t&k lisärahoitukselle
1 milj. €/vuosi;
Ensimmäinen suunnittelukausi 2026-2027**

Kolme ydinasiaa

- Vahva tieteellinen tutkimus
- Keskiössä maan- ja vesienomistajat, koska ennallistaminen kohdistuu jatkossa yksityismaille
- Tutkimustiedon integrointi ennallistamisen kansalliseen suunnitteluun ja toimeenpanoon

Lukessa työ projektoidaan

- Tutkimusosio ja toimeksianto-/työryhmäosiot erillisinä osaprojekteina
- Tutkimuksessa keskitytään metsiin, soihin, maaseutuun ja sisävesiin
 - Tavoitteena tieteellisen tietopohjan kasvattaminen tulevaa ennallistamissuunnittelua varten ja ennallistamisen vaikutusarviointia varten
- Maan- ja vesienomistajalähtöisyys
- Projektille seurantaryhmä MMM:stä
- Vahva viestintä

Tutkimusosio tarkemmin

TP1 Ennallistamisen hyödyt ja kustannukset

- Tarkennetaan EU:n tekemiä alustavia ja karkeita arvioita Suomelle koituvista hyödyistä ja kustannuksista (tähän mennessä vain kustannuspuolta on tarkennettu).

TP2 Maan- ja vesienomistajien valmius ennallistamiseen ja sitä edistävät ohjauskeinot

- Edistetään kustannustehokkaiden ennallistamistoimien kohdentamista ja tunnistetaan omistajaryhmiä, joilla on parhaat edellytykset toteuttaa niitä. Tietoa hyödynnetään neuvonnan, koulutuksen ja toimintamallien kehittämisessä.

TP3 Paikalliset toimintamallit ja elinkeinotoiminta

- Ennallistamisen paikallinen toimintamalli, jossa ennallistamiskohteiden valinta ja toteutus perustuvat paikkaperustaisuuteen (bottom-up, esim. valuma-aluekohtainen tarkastelu), mutta ovat myös osa laajempaa alueellista suunnittelua (top-down). Malli tukee ekologista vaikuttavuutta ja sosiaalista hyväksyttävyyttä huomioiden ja edistään paikallista elinkeinotoimintaa.

TP4 Ennallistamisen seurantateknologiat

- Luontotyyppien ja niiden tilan kaukokartoitusmenetelmien kehitys
- Valtakunnallinen kaukokartoituspohjainen seurantamenetelmä sisävesien ennallistamisen ekologisen vaikuttavuuden arviointiin

Tutkimusyhteistyö ja koordinointi Syken kanssa

- Loppuvuonna 2025 pidetty kaksi kokousta tekemisten koordinoinniksi
- Niitä jatketaan eri muodoissa
- Molemmilla on vahva talousosio, mutta näkökulmat osittain erilaiset:
 - Syke keskittyy kansallisen ennallistamissuunnitelman kustannuksiin ja hyötyihin, Luke tarkastelee niitä enemmän maanomistajien näkökulmasta
 - Silloin kun molemmat tarkastelevat hyötyjä koko Suomen kannalta, tehdään yhteistyötä
 - Yhteiskehittäminen: yleinen tasapainomalli ollaan kalibroimassa Suomeen (Syke, Luke, VATT). Sitä voidaan jatkossa käyttää perinteiseen ennallistamisen kustannushyötyanalyysiin ja tulevaisuudessa myös ennallistamisen kansantaloudellisten vaikutusten arvioimiseen.
- Lisäksi muuta laajaa yhteistyötä, mm. luontotietoinfra

Tutkimuksen skaalaus ja vahva vivutus

- **Hyödynnetään ja laajennetaan muiden ennallistamishankkeiden tuloksia ja töitä, esim:**
 - **TalousEnnan** tulokset koskien turvepeltojen vettämisen ja metsien ennallistamisen aluetalous- ja työllisyysvaikutuksista. Tarkasteluun lisätään hyötynäkökohta, mm. parantuneen veden saatavuuden vaikutukset maatalouselinkeinolle.
 - **Sitralle** toteutettu laadullinen arviointi: hyödynnetään metsien ennallistamisen ekosysteemipalveluvaikutuksista, joka on lähtökohtana elinympäristökohtaisten matriisien kasaamiselle
 - **ALFAwetlands:** laajennetaan ALFA-hankkeen kansainvälistä maanomistajakyselyä keräämällä täydentävä kyselytutkimusaineisto Suomessa: maanviljelijöiden ja metsänomistajien tiedot ja näkemykset sekä ennallistamista kannustavat ja estävät tekijät.
 - **FIBSUN (HE):** laajennetaan kerätyn tutkimusaineiston analysointia ja julkaisemista koskien kansalaisten asenteita ja kuluttajien käyttöaikomuksia kosteikkojen järviruokojen hyödyntämistä kohtaan.
 - **LandUseZero ja TUIMA (Hiilestä kiinni):** analysoidaan ja julkaistaan hankkeissa kerättyä aineistoa koskien maanomistajien halukkuutta tehdä vettä turvemaita.
 - **Paludi4All (HE)** Hyödynnetään tieto turvepeltojen vettämisen ohjauskeinoista, niiden tulo-, tuotanto- päästövaikutuksista
 - **ARMI (Hiilestä kiinni):** hyödynnetään havainnot kuntien ja muiden alueellisten toimijoiden roolista turvemaapeltojen käytön ohjaamisessa.
 - **Tulanet post doc-ohjelma:** linkitetään Lukessa aloittava ekohydrologi tähän hankkeeseen koskien maankäytön hydrologiaa muuttuvassa ilmastossa (myös toinen postdoc: kalat)
 - **HIKET (VNK):** hyödynnetään HIKETin tuottamia malleja turvemaiden vedenpinnan vaikutuksesta khk-taseisiin.

Kiitos!

luke.fi